

Saksnr. 21/394
28.06.2022

Høringsnotat - Endringer i forskrifter til petroleumsskatteloven

Innhold

1	Innledning og sammendrag	3
2	Endringer i petroleumsskatteforskriften	4
3	Endringer i § 10-forskriften	6
4	Administrative og økonomiske konsekvenser	8
5	Ikrafttredelse	9

1 INNLEDNING OG SAMMENDRAG

Stortinget har vedtatt å legge om særskatten for petroleumsvirksomheten til en kontantstrømskatt, jf. Prop. 88 LS (2021-2022), Innst. 440 L (2021-2022) og Innst. 441 S (2021-2022). Departementet sender på høring forslag om enkelte tilpasninger til lovendringene i forskrifter til petroleumsskatteloven.

Endringene i petroleumsskatteloven innebærer blant annet umiddelbar utgiftsføring i særskattegrunnlaget av kostnader pådratt til erverv av produksjonsinnretning og rørledning (jf. petroleumsskatteloven § 3 b) til erstatning for avskrivninger, friinntekt og rentefradrag. Videre skal en beregnet selskapsskatt komme til fradrag i særskattegrunnlaget, samtidig som særskattesatsen er teknisk oppjustert (til 71,8 pst.). Skatteverdien av underskudd i særskattegrunnlaget skal utbetales årlig ved skattefastsettingen. Det samme gjelder for ubenyttet friinntekt som fortsatt beregnes etter de midlertidige reglene i petroleumsskatteloven og overgangsbestemmelser. Særordningene for underskudd (lete- og opphørsrefusjon og renter på fremføring) er opphevet både i særskattegrunnlaget og i alminnelig inntekt i sokkeldistriktet. Det vises til nærmere omtale av lovendringene i Prop. LS 88 (2021–2022).

I Prop. 88 LS (2021–2022) ble det uttalt at forskrifter til petroleumsskatteloven ville tilpasses lovendringene dersom forslagene ble vedtatt av Stortinget. I tråd med dette foreslår departementet enkelte endringer i forskrift 30. april 1993 om skattlegging av inntekt vunnet ved utvinning og rørledningstransport av petroleum (petroleumsskatteforskriften), jf. punkt 2, og forskrift 1. juli 2009 om samtykke til overdragelse og interesseoverføring etter petroleumsskatteloven § 10 (§ 10-forskriften), jf. punkt 3.

De samlede forskriftsendringene antas å ha begrensede administrative og økonomiske konsekvenser.

Departementet foreslår at endringene i forskriftene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2022. Forslaget om at skatteloven § 13-3 skal gjelde ved skattefastsettingen for visse transaksjoner som omfattes av petroleumsskatteloven § 10, jf. punkt 3, foreslås å tre i kraft straks med virkning for transaksjoner der Finansdepartementets samtykke etter § 10-forskriften er gitt fra og med 8. april 2022.

2 ENDRINGER I PETROLEUMSSKATTEFORSKRIFTEN

2.1

Petroleumsskatteforskriften har regler til utfylling og gjennomføring av petroleumsskatteloven. Forskriften kapittel VII, jf. § 16, regulerer fastsetting av rentesats ved fremføring av underskudd og ubenyttet friinntekt etter de tidligere reglene i petroleumsskatteloven § 3 c annet ledd og § 5 sjette ledd annet punktum. Reglene om fremføring av underskudd og ubenyttet friinntekt med tillegg av rente er opphevet med virkning fra og med inntektsåret 2022, og det er derfor ikke lenger aktuelt å fastsette slik rentesats. Departementet foreslår at kapittel VII i petroleumsskatteforskriften oppheves.

2.2

Petroleumsskatteforskriften kapittel VIII, jf. § 17, har en overgangsbestemmelse til lovendring 27. mars 1998. Overgangsbestemmelsen ble innført i forbindelse med at Stortinget i 1998 vedtok nye (symmetriske) regler om realisasjonsbeskatning for driftsmiddel som nevnt i petroleumsskatteloven § 3 b (dvs. produksjonsinnretning og rørledning), jf. Innst. O nr. 36 (1997-98) og Ot.prp. nr. 36 (1997-98). I innstillingen heter det på dette punktet:

«Komiteen viser til at det etter forslagene om endring i reglene om beskatning ved realisasjon og uttak m.v. ikke gis overgangsregler for prosjekter som er planlagt og vedtatt før endringene trer i kraft. Etter det opplyste er det for et antall prosjekter med flyttbare produksjonsinnretninger truffet vedtak om plan for utbygging og drift basert på gjeldende regelverk. Komiteen mener på denne bakgrunn at det bør innarbeides en overgangsregel for slike prosjekter som må antas å være besluttet og planlagt på grunnlag av gjeldende regelverk.

Komiteen legger til grunn at en overgangsregel som gjelder driftsmidler omfattet av plan for utbygging og drift godkjent før 1. januar 1998, vil skape noe merarbeid ved ligningen, blant annet ved at en må holde orden på hvilke driftsmidler som faller innenfor overgangsregelen. Videre må ligningsmyndighetene anvende to regelsett parallelt så lenge det kan være aktuelt å realisere et driftsmiddel som nevnt. Dersom overgangsregelen undergis en tidsbegrensning, f.eks. at de gjeldende regler skal få anvendelse dersom innretningen realiseres innen et visst antall år, vil det på den annen side gi incentiver til å realisere raskt for å utnytte gjeldende regler. Komiteen mener på denne bakgrunn at det bør fastsettes en overgangsbestemmelse om at gjeldende regler kan få anvendelse første gang driftsmidlet realiseres eller tas ut etter 1. januar 1998.»

Overgangsbestemmelsen betyr at reglene om realisasjonsbeskatning som gjaldt før lovendring 27. mars 1998, fortsatt skal gjelde ved første gangs realisasjon av driftsmiddel som er omfattet av plan for utbygging og drift (PUD) godkjent før 1. januar 1998. Det er ikke fastsatt noen tidsbegrensning. Det betyr at reglene om realisasjonsbeskatning som gjaldt før 1998, har virkning i uoverskuelig fremtid.

I forbindelse med omlegging av særskatten til en kontantstrømskatt er det gitt nye overgangsbestemmelser om realisasjonsbeskatning som er tilpasset disse lovendringene. Departementet mener at det nå er god grunn til å oppheve den tidligere overgangsbestemmelsen fra 1998, både av forenklingshensyn og fordi det er gått lang tid siden selskapene innrettet seg etter og baserte prosjekter på de tidligere reglene (som gjaldt før 1998). Overgangsregelen har uansett mindre betydning i praksis fordi den skattemessige behandlingen ved realisasjon og uttak av § 3 b-driftsmiddel normalt reguleres av petroleumsskatteloven § 10.

I Prop. 88 LS (2021–2022) punkt 5.6.2 uttalte departementet at overgangsbestemmelsen ville bli foreslått opphevet av forenklingshensyn. Departementet foreslår at petroleumsskatteforskriften kapittel VII, jf. § 17, oppheves.

2.3

Petroleumsskatteforskriften har nærmere regler om beregning av friinntekt i kapittel III. Med virkning fra og med inntektsåret 2022 skal det ikke lenger beregnes friinntekt

for utgifter til erverv av § 3 b-driftsmidler etter de ordinære reglene. Det skal likevel beregnes friinntekt i flere år fremover for driftsmidler som omfattes av de midlertidige petroleumsskattereglene og etter overgangsregler ved omleggingen til kontantstrømskatt. Det er derfor fortsatt behov for nærmere regler om beregning av friinntekt i petroleumsskatteforskriften, og departementet foreslår ingen endring av disse reglene nå.

3 ENDRINGER I § 10-FORSKRIFTEN

3.1

Etter petroleumsskatteloven § 10 kreves Finansdepartementets samtykke til de skattemessige virkningene av direkte og indirekte overdragelser av utvinningstillatelser på kontinentalsokkelen. Departementet kan sette vilkår for samtykket. Det er fastsatt en forskrift (§ 10-forskriften) som innebærer at samtykke etter petroleumsskatteloven § 10 gis for visse standardtransaksjoner og på de vilkår som følger av forskriften.

I Prop. 88 LS (2021–2022) punkt 5.6.1 foreslo departementet å videreføre gjeldende skattepraksis med «etter skatt»-vederlag og skattemessig kontinuitet ved samtykke til overdragelser etter petroleumsskatteloven § 10, både i særskattegrunnlaget og i alminnelig inntekt i sokkeldistriktet. Departementet foreslo likevel et unntak fra utgangspunktet om skattemessig kontinuitet for alminnelig inntekt i sokkeldistriktet. Forutsatt at Stortinget sluttet seg til lovforslagene i proposisjonen, ble det foreslått å ta inn som standardvilkår for § 10-samtykker, at *skatteloven § 13-3 skal gjelde ved skattefastsettingen med virkning for alminnelig inntekt i sokkeldistriktet*. Begrunnelsen er å fjerne et viktig insentiv til skattemotiverte overdragelser. Skatteloven § 13-3 bestemmer at utnyttelse av en generell skatteposisjon kan falle bort hvis transaksjonen er skattemessig motivert. Det vises til nærmere omtale i Prop. 88 LS (2021–2022).

Departementet foreslår å ta inn vilkåret (om anvendelse av skatteloven § 13-3) i forskriften §§ 7 og 8. Disse forskriftsbestemmelsene omhandler henholdsvis samlet overdragelse av særskattepliktig virksomhet og interesseoverføring i særskattepliktig selskap (fusjon mv.). De regulerer dermed de transaksjonstypene der det er aktuelt å overføre generelle skatteposisjoner.

Etter skatteloven § 13-3 er det et krav at selskapet er part i en omorganisering etter skatteloven kapittel 11 mv. Bestemmelsen viser ikke uttrykkelig til omorganiseringer og virksomhetsoverdragelser etter petroleumsskatteloven § 10. Departementet foreslår derfor at det i vilkåret i § 10-forskriften fastsettes at skatteloven § 13-3 skal gjelde *tilsvarende* for transaksjoner som faller innenfor §§ 7 og 8 i § 10-forskriften.

Skattemyndighetene (Oljeskattekontoret) kan dermed ved skattefastsettingen bestemme at utnyttelse av en generell skatteposisjon, i samsvar med skatteloven § 13-3, skal falle bort mv. Det gjelder selv om Finansdepartementet har gitt samtykke til transaksjonen (herunder overføring av generelle skatteposisjoner) etter § 10-forskriften. Forutsetningen er at vilkårene etter skatteloven § 13-3 er oppfylt i det enkelte tilfellet.

3.2

Den skattemessige behandlingen av samlet overdragelse av særskattepliktig virksomhet er regulert i § 7 i § 10-forskriften. Forskriften § 7 første ledd annet og tredje punktum bestemmer at *underskudd og ubenyttet friinntekt knyttet til den særskattepliktige virksomheten*, kan overføres til kjøper, jf. tidligere petroleumsskatteloven § 3 c tredje ledd og § 5 sjette ledd annet punktum. Alternativt kan selger kreve opphørsrefusjon, jf. tidligere petroleumsskatteloven § 3 c fjerde ledd og § 5 syvende ledd. Videre er det i § 7 fjerde ledd bestemt at § 10-forskriften ikke gjelder ved overdragelse mellom parter med interessefellesskap dersom selger krever opphørsrefusjon for skatteverdien av underskudd og ubenyttet friinntekt. Det vil si at Finansdepartementet i slike tilfeller må gi individuelt samtykke etter petroleumsskatteloven § 10.

Særbestemmelsene i petroleumsskatteloven § 3 c tredje ledd og § 5 sjette ledd annet punktum om overføring av underskudd og ubenyttet friinntekt til kjøper, er nå opphevet. Det samme er bestemmelsene om opphørsrefusjon i petroleumsskatteloven § 3 c fjerde ledd og § 5 syvende ledd. Selger får i stedet utbetalt årlig skatteverdien av underskudd og ubenyttet friinntekt i særskattegrunnlaget. Det er dermed ikke lenger aktuelt å overføre underskudd og friinntekt mv. Departementet foreslår at forskriften § 7 første ledd annet og tredje punktum og fjerde ledd oppheves. I grunnlaget for alminnelig inntekt gjelder da at underskudd knyttet til den særskattepliktige virksomheten overføres til kjøper med skattemessig kontinuitet, jf. § 10-forskriften § 7 første ledd første punktum. Det vises likevel til omtalen over om skatteloven § 13-3.

4 ADMINISTRATIVE OG ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Forslaget om å oppheve overgangsbestemmelsen fra 1998 gir en mindre administrativ fordel fordi skattemyndighetene ikke lenger skal anvende de tidligere reglene. For selskapene kan opphevingen innebære en økonomisk ulempe ved at realisasjonsbeskatningsreglene før 1998 er gunstigere enn gjeldende regler. Forslaget om at skatteloven § 13-3 skal gjelde ved skattefastsetting i saker der departementet har gitt samtykke etter petroleumsskatteloven § 10, medfører noe merarbeid ved at skattemyndighetene må vurdere dette spørsmålet ved skattefastsettingen. Hvis skatteloven § 13-3 kommer til anvendelse i en enkeltsak, vil en skatteposisjon (underskudd el.) bortfalle i alminnelig inntekt (mot en effektiv skattesats på vel 6 pst.). Departementet antar at det bare vil være aktuelt å anvende skatteloven § 13-3 i et begrenset antall transaksjoner. Oppheving av § 10-forskriften § 7 fjerde ledd gir en liten administrativ fordel ved at departementets samtykke til disse overdragelsene heretter kan gis etter forskriften i stedet for i individuelt vedtak. De øvrige forslagene til endringer i forskriftene er rene tekniske tilpasninger til lovendringer som er vedtatt, jf. Prop. 88 LS (2021-2022) og Innst. 440 L (2021-2022).

Det samlede forslaget til forskriftsendringer antas å ha begrensede administrative og økonomiske konsekvenser.

5 IKRAFTTREDELSE

Forslaget om å ta inn i § 10-forskriften en bestemmelse om at Oljeskattekontoret kan anvende skatteloven § 13-3 ved skattefastsettingen, foreslås å tre i kraft straks med virkning for transaksjoner der Finansdepartementets samtykke etter § 10-forskriften er gitt fra og med 8. april 2022, dvs. fremleggelsen av Prop. 88 LS (2021-2022), jf. forutsetningen i proposisjonen punkt 5.6.1.

Omleggingen av særskatten til en kontantstrømskatt har virkning fra og med inntektsåret 2022. Departementet foreslår at de øvrige endringene i forskriftene skal tre i kraft straks med virkning fra samme tidspunkt, dvs. fra og med inntektsåret 2022.

Utkast
til endringer i forskrift 30. april 1993 nr. 316 om skattlegging av inntekt
vunnet ved utvinning og rørledningstransport av petroleum
(petroleumsskatteforskriften)

Fastsatt av Finansdepartementet xx.2022 med hjemmel i petroleumsskatteloven §§ 3,5 og 8.

I

Kapittel VII og kapittel VIII oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2022.

Utkast
til endringer i forskrift 1. juli 2009 nr. 956 om samtykke til overdragelse av
tillatelse og interesseoverføring etter petroleumsskatteloven § 10

Fastsatt av Finansdepartementet xx.2022 med hjemmel i petroleumsskatteloven § 10 tredje ledd.

I

§ 7 første ledd andre og tredje punktum oppheves. Fjerde punktum blir andre punktum.

§ 7 fjerde ledd oppheves.

II

§ 7 nytt fjerde ledd skal lyde:

Skatteloven § 13-3 gjelder tilsvarende ved skattefastsettingen av alminnelig inntekt i sokkeldistriktet selv om det er gitt samtykke til transaksjonen etter denne paragraf.

§ 8 nytt fjerde ledd skal lyde:

Skatteloven § 13-3 gjelder tilsvarende ved skattefastsettingen av alminnelig inntekt i sokkeldistriktet selv om det er gitt samtykke til transaksjonen etter denne paragraf.

III

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2022.

Endringene under II trer i kraft straks med virkning for transaksjoner der samtykke etter forskrift 1. juli 2009 om samtykke til overdragelse av tillatelse og interesseoverføring etter petroleumsskatteloven § 10, er gitt fra og med 8. april 2022.